

تاریخ امتحان : ۱۰/۲۵
مدت امتحان : ۶۰ دقیقه
ساعت شروع : ۱۲
تعداد صفحات : ۴
تعداد سوال : ۲۵
نام دبیر : شفیقی

« باسمه تعالی »

اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی
اداره آموزش و پرورش ناحیه ۵ مشهد مقدس
سوالات امتحان پایه : دوازدهم رشته : کلیه رشته ها
درس : فارسی ۳

نام خانوادگی :
نام آموزشگاه : دبیرستان نمونه دولتی المهدی (عج)
شماره ی داوطلب :
نوبت : اول
کلاس :

بارم	شماره
۰/۵	۱
۰/۵	۲
۰/۵	۳
۰/۵	۴
۰/۷۵	۵

بخش اول - قلمرو زبانی.

معنای حریف در بیت زیر چیست و با کدام گزینه یکسان نیست.

- " نی حریف هر که از یاری برید
 الف - چه خوش باشد اهنگ نرم حزین
 ب - ای حریفان بت موزون خود
 ج - مدتی رو ترک جان من بگو
 د - سعدی نه حریف غم او بود ولیکن
- پرده هایش پرده های ما درید."
 به گوش حریفان مست صبح
 من قدح ها می خورم پر خون خود
 رو حریف دیگری جز من بجو
 با رستم داستان بزند هر که در افتاد

در همه گزینه ها به جز همه واژه ها درست معنی شده است. گزینه و واژه غلط را بیابید و معنی درست آن را بنویسید.

- الف - بن (پسته وحشی) بنان (انگشت) اعراض (انصراف) مأوا (پناهگاه)
 ب - انگاره (طرح) صفوت (برگزیده) قدوم (گام ها) سودا (خیال)
 ج - سریر (اورنگ) مدام (می) سلسله جنبان (محرک) طرف (کناره)
 د - طیلسان (ردا) آوند (اویخته) کهر (اسب سرخ تیره) (گرامت) تاوان

متضاد واژه های " غنی - زبازد - قریب - عیان " به ترتیب در کدام گزینه آمده است. گزینه درست را انتخاب کنید و زیر کلمات متضاد هم خط بکشید.

- الف - بس رنج برد و کس نشمردش به هیچ کس گمنام زیست آن که ده و سیم و زر نداشت
 ب - هم اینجا کنم دست خواهش دراز
 ج - بداند آن کسی کو را سعید است
 د - منم مخفی ز جمله ناپدیدار
- که دائم نگردم تهیدست باز
 هم آن کس را که از حضرت بعید است
 که آوردم ز خود کلی به دیدار
- ۱- ب- الف- د- ج
 ۲- ب- الف- ج- د
 ۳- ج- الف- ب- د
 ۴- د- الف- ب- ج

در کدام بیت غلط املائی وجود دارد. درست آن را بنویسید.

- الف - زهی ستوده خیالی که بر تو می زبید
 ج - و گر به خواست وی آید همی گناه از ما
 ب - یکی شیر شرزه به چنگال تیز
 د - بحری است بحر عشق که هیچش کناره نیست
- به جمع حور و پری دعوی حیا کردن
 نه ایم عاصی بل نیک و خوب کرداریم
 ز جنگش کجا خواستی رستخیز
 آنجا جز آن که جان بسپارند چاره نیست

در عبارات زیر غلط های املائی را مشخص کنید و درست آنها را بنویسید.

بارم	شماره	
		<p>الف-به چشمانش ذل می زند. ب-ناراحتی ما و غصه مادر حد و حصر نداشت. ج-سلاح ما همه در گوشه خرابات است د-حوضه علم و حکمت را او رونق بخشید.</p>
۰/۲۵	<p>در میان کلمات زیر چند غلط املایی وجود دارد. ثواب و درست-حلیه و زیور-ضماد و مرهم-طاق و سقف خمیده- فراغت و آسوده گی -متاع و فرمانبردار-گشت و گزار- -مباهات و افتخار -اسرا و در شب سیر کردن</p>	۶
۱/۲۵	<p>با توجه به ابیات زیر به پرسش ها پاسخ دهید. کم آواز هرگز نبینی خجل جوی مشک بهتر که یک توده گل الف-نقش دستوری "کم آواز" چیست. ب- ساختار جمله اول چیست. (چند جزئی بودن) ج- یک وابسته و وابسته مشخص کنید و نوع آن را بنویسید. د-یک نمونه حذف مشخص کنید و نوع حذف را بنویسید.</p>	۷
۱/۲۵	<p>با توجه به عبارت زیر به پرسش ها پاسخ دهید. "بسیاری از پرندگان در دومین منزل جان سپردند.اما آنان که همت و تلاش داشتند پیش تر می رفتند." الف-یک نقش تبعی در عبارت مشخص کنید و نوع آن را بنویسید. ب-یک حرف پیوند همپایه ساز در عبارت مشخص کنید. ج- یک حرف پیوند وابسته ساز در عبارت مشخص کنید. د-جمله پایه (هسته) و پیرو(وابسته) را مشخص کنید.</p>	۸
۰/۵	<p>با توجه به سروده زیر به پرسش ها پاسخ دهید . " و نخستین احساس عشق را در جایی می جوید که خود در آنجا به دنیا آمده است." الف-احساس عشق چه نوع ترکیبی است. ب-زمان و نوع فعل می جوید چیست.</p>	۹
۰/۵	<p>فعل های مشخص شده را از نظر کاربرد معنایی معلوم کنید. الف-بشد تیز رهام با خود و گبر همی گرد رزم اندر آمد به ابر ب-یاری اندر کس نمی بینیم یاران را چه شد دوستی کی آخر آمد دوستداران را چه شد</p>	۱۰
۰/۵	<p>مفهوم فعل ساخت را در عبارت های زیر بنویسید.</p>	۱۱

بارم	شماره	
		الف- آن نامدار ، لشکری عظیم ساخت. ب- او با ناملايمات ساخت.
۱	<p>بخش دوم- قلمرو ادبی</p> <p>آرایه های مشترک در دو بیت بخش " الف " و دو عبارت بخش " ب " چیست.</p> <p>الف- سعدی از سرزنش غیر نترسد هیهات غرقه در نیل چه اندیشه کند طوفان را</p> <p>دشمن خونخوار را کوتاه به احسان ساز دست هیچ زنجیری به از سیری نباشد شیر را</p> <p>ب- طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت.</p> <p>از جمله نام های حسن یکی کمال است و یکی جمال.</p>	۱۲
۱/۵	<p>قسمت های مشخص شده بیانگر کدام آرایه ها هستند.</p> <p>گرم تماشا و غرق در این دریای سبز معلقی بودم که الماس های ستارگان از غیب سر زدند. و ستارگان پروین از راه رسیدند.</p>	۱۳
۰/۵	<p>مفهوم نمادین هر یک از موارد مشخص شده را بنویسید.</p> <p>ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد</p>	۱۴
۰/۵	<p>بیت زیر را کامل کنید.</p> <p>تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی</p>	۱۵
۰/۵	<p>شفیعی کدکنی در یک بیت از غزل "صبح ستاره باران" از سعدی تضمین کرده است. آن بیت را بنویسید.</p>	۱۶
۰/۵	<p>کویر چه نوع نوشته ادبی است.</p>	۱۷
۰/۵	<p>یک اثر منثور از عطار نام ببرید.</p>	۱۸
۱/۵	<p>بخش سوم- قلمرو فکری:</p> <p>مفهوم کنایی قسمت های مشخص شده را بنویسید.</p> <p>الف- در این شهر تنها یک سرپری می زدیم.</p> <p>ب- جوجه کبک ها خط و خال انداخته اند.</p> <p>ج- در دفتر زمانه فتد نامش از قلم</p>	۱۹
۱/۵	<p>هر کدام از موارد زیر بر چه مفهومی تأکید دارد.</p> <p>الف- آیین طریق از نفس پیر مغان یافت آن خضر که فرخنده پی اش نام نهادند.</p> <p>ب- دلا خموشی چرا ؟ چو خم نجوشی چرا برون شد از پرده راز ، تو پرده پوشی چرا</p> <p>پ- کلمات را کنار بزنید و در زیر آن روحی را که در این تلقی و تعبیر پنهان است ، تماشا کنید.</p>	۲۰

شماره	بارم
۲۱	<p>مفهوم کلی مصراع دوم بیت زیر با کدام گزینه مناسبت دارد.</p> <p>هیچ نقاشی نمی بیند که نقشی بر کند و آن که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده ای</p> <p>الف- ما عبدناک حق عبادتک ب- ما عرفناک حق معرفتک</p>
۲۲	<p>مفهوم کدام گزینه بیانگر این موضوع است که ظاهر انسان بیانگر احوال درونی اوست.</p> <p>الف- سر من از ناله من دور نیست لیک چشم و گوش را آن نور نیست</p> <p>ب- هر کسی از ظن خود شد یار من از درون من نجست اسرار من</p>
۲۳	<p>مفهوم بیت "گفت آگه نیستی کز سر در افتادت کلاه / گفت در سر عقل باید بی کلاهی عار نیست"</p> <p>با کدام گزینه ارتباط دارد.</p> <p>الف- خرد چشم جان است چون بنگری تو بی چشم شادان جهان نسپری</p> <p>ب- خرد باید اندر سر مرد و مغز نباید مرا چون تو دستار نغز</p>
۲۴	<p>عبارت زیر بیانگر چه ضرب المثلی است.</p> <p>از بیم عقرب جراره دموکراسی ناچار شده به مار غاشبیه حکومت سرهنگ ها پناه ببرند.</p>
۲۵	<p>معنی و مفهوم هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.</p> <p>الف- یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد.</p> <p>ب- پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد.</p> <p>ج- در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد.</p> <p>د- حیات از عشق می شناس و ممات بی عشق می یاب.</p> <p>ه- هر که بی روزیست روزش دیر شد</p> <p>و- گفت والی از کجا در خانه خمار نیست</p> <p>ز- زین بی خردان سفله بستان داد دل مردم خردمند</p> <p>ح- با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت</p>
	<p>۲۰ موفق باشید</p>

نام و نام خانوادگی مصحح / دبیر	نمره نهایی پس از رسیدگی به اعتراضات	نام و نام خانوادگی مصحح / دبیر	تصحیح و نمره گذاری
	با عدد		با عدد
	با حروف		با حروف
امضاء:		امضاء:	